

GELLU NAUM*

Ütközés

(*Lovirea*)

Mindig véres lett a halántéka, amikor az égbolt előtti hatalmas áttetsző
ablaknak ütközött

olyankor visítva indult arra ahol szülőhelye erdői végződnek De egy
idő után mindig visszatért hogy megvallja vágyik a megsemmisülésre
ezért burkolózik nyugalomba s tehetetlenségbe

ez csak annyit jelent hogy soha nem tapasztalhatta meg egy döntés
védelmező erejét

„miért jöttél” kérdeztem őt s ilyenkor esőktől penészes hajával és el-
formátlanodva zokogott csak az emberek mögé rejtőzve

aztán úgy tűnt elindul a depressziós mezőkön át és saját nemes és ide-
gen voltát hasonlóan körülírhatatlan helyek felé vitte könnyedén

---

* Naum a kései román szürrealista költészet alighanem legjelentősebb alkotója. 1915-ben született Bukarestben, és filozófia szakos egyetemi hallgató volt ugyanitt, 1933 és 1937 között. 1938 és 1939 között Párizsban tanul, ugyancsak filozófiát – itt személyes kapcsolatba kerül a párizsi szürrealisták André Breton vezette csoportjával. 1944-ig három saját verseskötetet jelentet meg. 1941-ben Gherasim Luca, D. Trost, Virgil Teodorescu és Paul Păun társaságában létrehozza a bukaresti szürrealisták csoportosulását, kiáltványokat, közös szövegeket is megjelentetnek románul és franciául. A kommunista hatalomátvétel után Naum sokáig fordításokból él. 1968-ban jelenik meg újabb jelentős könyve, az *Athanor*. Pályájának fontos állomása a *Zenobia* című regény 1985-ös megjelenése, amely újra nemzetközi sikereket hoz számára. (Németül, franciául, angolul és görögül is olvasható.) Megérdemelt írói elismerésben igazából 1990 után van része, számos romániai és külföldi díj kitüntette. 2001-ben hunyt el.

Az itt közölt fordítások az 1990-es *Malul albastru* (A kék part) című verseskötet anyaga alapján készültek.

Boldog gyümölcs

(Fruct fericit)

Amikor eljön az idő egymás szemébe kell néznünk majd kerülve mindenféle homályt mintha saját belső tájunk tükrét néznénk s egyszerre éreznénk magunkat öregnek és fiatalnak

és fájni fog majd az a borda amelyikből lettünk s melyből rajtunk kívül ablakok és sötét nővéreink születtek egyazon napon s mi mégsem ismerjük fel összetartozásukat

és nézzünk a távolba is ahol már régóta megkövezve hevernek az árnyékok az alvó hárfajátékos halkán megpendíti hangszerét a zongorista pedig lefekszik és védve érzi magát zongorája belsejében Mindketten arról álmodnak viszont hogy boldog gyümölcsök amelyek a fán maradnak majd a vadászat után is mely során társaik lehullanak

végül is az akit legyőz saját szeme s úgy tér nyugovóra elutasíthat mindenféle ringatást ő az ellenvőlegény ki boldog hogy gyászt viselő menyasszonya karjaiba hullhat

Éjjelente néha

(Câteodată noaptea)

Éjjelente néha ott ragadtam a lokálokban
valami zenét kértem a zongoristáktól
ők azt mondták zene nem létezik (és ezt igen sajnáltam)
lassan hazaindultam tehát egy vizestömlőt
cipeltem a hátamon két-három kenyeret
egy drótra fűzve és egy könyvet is borítólapok nélkül
beléptem az udvarba hátrairindultam a pajta felé
láttni akartam ellett-e a négyszarvú kecském
a küszöbön ott várt valaki kendercsuklyával a fején
„hárman voltam én is” mondtam neki és ő bólintott
hogy igen hárman voltunk